

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХЕРСОНСЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ
АГРАРНО-
ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

Економічний факультет

МАТЕРІАЛИ

*Всеукраїнської студентської
науково-практичної
конференції*

МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ НАУКОВІ
СТУДІЇ 2024

26 квітня 2024 року

УДК 005:339.9(043.2)

Рекомендовано до друку
Вченою радою економічного факультету
Херсонського державного аграрно-економічного
університету (протокол № 10 від «30» квітня 2024 р.)

МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ НАУКОВІ СТУДІЇ 2024: матеріали Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції (26 квітня 2024 р., м. Херсон-Кропивницький) / за ред. Н. В. Кириченко, Л. В. Кононенко, Ю. Л. Главацької та ін. Херсон-Кропивницький, 2024. 199 с.

Матеріали конференції містять дослідницькі здобутки здобувачів вищої освіти, отримані у різних галузях науки: економіки, обліку та оподаткування, публічного управління, права та адміністрування, менеджменту, інформаційних технологій, психології, готельно-ресторанного та туристичного бізнесу тощо. Конференція покликана сприяти комунікації, обміну досвідом і результатами наукових напрацювань, обговорення актуальних питань економіки, фінансів, підприємництва, бізнесу та управління, впливу на них інформаційних технологій, євроінтеграції, умов воєнного становища та інше.

Для здобувачів вищої освіти, науковців і фахівців.

Матеріали збірника подаються в авторській редакції та друкуються мовою оригіналу.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, географічних назв, цитат та інших відомостей несуть автори публікацій. Відповідно до Закону України «Про авторське право і суміжні права» при використанні наукових ідей та матеріалів цього збірника, посилання на авторів і видання є обов'язковим.

Відповідальний за випуск – декан економічного факультету, к.е.н., доцент Кириченко Н. В.

Технічний редактор: к. філол. н., доцент кафедри публічного управління, права та гуманітарних наук Главацька Ю. Л.

Розповсюдження і тиражування матеріалів без офіційного дозволу Херсонського державного аграрно-економічного університету заборонено!

© Колектив авторів, 2024

© ХДАЕУ, 2024

ЗМІСТ

ПІДПРИЄМНИЦТВО, ОБЛІК ТА ФІНАНСИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ

Микитас А.С., Кононенко Л.В. Інновації в управлінні фінансами: використання новітніх технологій у фінансовому аналізі	7
Мазуренко В.І., Бойко Л.О. Вплив біржової діяльності на розвиток підприємств	10
Кошуба Д.І., Бойко Л.О. Функціонування торговельних підприємств України в умовах воєнного стану	12
Ластовська В.Я., Кононенко Л.В. Вплив локації на успішність ресторанного бізнесу: фактори та стратегії вибору місця розташування	15
Томницький І.А., Кононенко Л.В. Проблематика та розвиток сільськогосподарського дорадництва в Україні	18
Ліштван О.О., Карнаушенко А.С. Інноваційність і прориви: аналіз портфеля венчурного фонду, заснованого Вікторією Тігіпко	21
Тітова А.О., Кононенко Л.В. Тіньова економіка: причини виникнення та шляхи подолання	25
Кащук Н.В., Коваль С.В. Нормативно-законодавче забезпечення збільшення бюджетної допомоги та грошових виплат при народженні (усиновленні) дитини	30
Лихацький В., Мармуть Л.О. Екологічна відповідальність сучасних компаній та її вплив на рівень екологічних витрат	33
Алексєєнко Є., Перчук О.В. Облікова політика при формуванні показників внутрішньої звітності	37
Міхєєва А.В., Повод Т.М. Бюджетна система України: її розвиток та реалії сьогодення	41
Єрмоєнко В.П., Назарова Г.Б. Основні процедури при виконанні узгоджених процедур щодо стану розрахунків з бюджетом податку на додану вартість	44
Білан А.С., Назарова Г.Б. Системи оподаткування фізичних осіб-підприємців: сучасний стан та напрями вдосконалення	47

ПСИХОЛОГІЧНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ

Гемська Ю.С., Музика О.Ю., Шаумян О.Г. Аспекти вивчення впливу війни на жителів деокупованих територій України: зміни емоційного стану та ціннісних пріоритетів	51
--	----

Філоненко Л.О., Шаумян О.Г. Вектори вивчення емоційного вигорання в роботі психолога	54
Рискаль О.М., Шаумян О.Г. Мотиваційні чинники ігрової діяльності молодших школярів	58
Жижко З.Ю., Варнавська І.В. Психологічна характеристика занять рукопашним боєм	61
Савченко Д.О., Матусяк Г.І. Розвиток емоційного інтелекту через читання художньої літератури	64
Гладюк А.В., Макухіна С.В. Психологічні аспекти сучасних методів навчання та освітніх технологій	67
Гемська Ю.С., Акімова Н.В. Суб'єктивні стресогенні фактори, що впливають на ментальне здоров'я	68
Музика О.Ю., Акімова Н.В. Потенціал спорту для гармонізації фізичного і ментального здоров'я	72
Турченков І.О., Несін Ю.М. Психологічні особливості здобувачів вищої освіти при вивченні іноземних мов	76

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Машаріпова К.Б., Шаумян О.Г. Інструментарій соціально-психологічної роботи щодо реабілітації дітей-сиріт	79
Саваєва Є.А., Варнавська І.В. Значення та особливості волонтерства в Україні до війни і під час війни	82
Капрелова А.Л., Ковальов Д.В. Особливості впливу фармацевтичної галузі на соціально-економічний розвиток України	85
Кандала І.М., Ковальов Д.В. Бюджетний потенціал в системі фінансового забезпечення регіону	90
Трусова К.В., Ковальов Д.В. Фінансова спроможність як показник сталого розвитку регіону	93
Москаленко М.В., Аверчева Н.О. Фондова біржа та її роль в економіці	96
Єфремов А.О., Аверчева Н.О. Напрями підвищення ефективності використання земельних ресурсів	101
Луцюк О.Л., Аверчева Н.О. Роль сталого розвитку сільських територій в сучасних умовах	105
Консул Т.С., Орлик М.В. Формування стратегій сільського розвитку у сучасних умовах	109
Сушич В.С., Савченко В.М. Сільський розвиток в умовах становлення "Agriculture 5.0"	112

**ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИЙ ТА ТУРИСТИЧНИЙ БІЗНЕС В
УКРАЇНІ: РЕАЛІЇ, ВИКЛИКИ ТА ВІДНОВЛЕННЯ**

Мазуренко В.І., Бойко Л.М. Іншомовні назви закладів харчування Львова: від модного тренду до сучасної практики	116
Михайленко Є.Т., Дуб В.В. Гора «Кременець» як ідеальне місце для початку повоєнного відновлення закладів індустрії гостинності на Ізюмщині	119
Бєлік Д.В., Серєда Н.М. Особливості менеджменту підприємств індустрії гостинності в умовах фінансової кризи	122
Гаркавюк І.І., Круковська О.В. Проблеми та виклики, що стоять перед готельно-ресторанними підприємствами	126
Рзаєва Е.Р., Нікітенко К.С. Вплив історико-культурної спадщини на розвиток туристичних регіонів	131
Ілляшенко І.І., Серєда Н.М. Концепція стратегії маркетингової діяльності готельних підприємств	134

**ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ПУБЛІЧНОГО
УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА**

Богданова А.Д., Главацька Ю.Л. The British monarchy with the reference to “The Crown”	138
Остапюк К.А., Скібіна Т.І. Символічна політика України: трансформація і виклики у сучасному контексті	142
Куртучанова А.О., Сімонцева Л.О. Захист персональних даних в державному управлінні з використанням діджитал технологій	146
Капрєлова А.Р., Совач К.О. Публічне адміністрування в Британії: стан професії	150

**МЕНЕДЖМЕНТ ТА МАРКЕТИНГ: АДАПТИВНІСТЬ ДО
ВИКЛИКІВ НОВОЇ ЕКОНОМІКИ**

Бєлік Д.В., Боліла С.Ю. Нові підходи менеджменту та маркетингу в умовах сучасних економічних викликів	154
Костина О.С., Базака Р.В. Впровадження інформаційних технологій та інновацій у сільському господарстві: світовий досвід	157
Щепаняк А.С., Базака Р.В. Наслідки війни для сільського господарства та аграрного бізнесу та перспективи післявоєнного відновлення України	161
Жарінова Н.П., Боліла С.Ю. Вплив цифрових інновацій на конкурентоспроможність сучасних підприємств	165

Дворник О. Необхідність компетентності адаптивності для сучасного менеджера 170

***МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ, МОДЕЛІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ
ТЕХНОЛОГІЇ В ЕКОНОМІЦІ ТА АГРОБІЗНЕСІ***

Смольянінов Д.К., Лобода О.М. Аналіз розвитку технологій інтернет-маркетингу підприємств малого бізнесу 174

Осіпова В.С., Кононенко Л.В. Фінансовий аналіз в умовах цифровізації: проблеми та перспективи 178

Непорожня П.О., Бондар Ю.А. Перспективи розвитку діджиталізації бухгалтерського обліку у вітчизняному бізнесі 181

Стаднійчук Р. Соціальний конфлікт у контексті управління підприємствами: причини, наслідки та шляхи врегулювання 184

Тугай В. Трансформація системи адаптивного управління підприємствами 187

Корнага О. Формування та розвиток цифрової економіки на регіональному рівні 190

Палієв В. Взаємозв'язок між глобальною нестабільністю та цифровими технологіями 193

Саркісян Н. Особливості управління персоналом в умовах цифровізації 196

Сушич В. С. – здобувачка вищої освіти першого (бакалаврського) рівня Херсонського державного аграрно-економічного університету

Савченко В. М. – к.е.н., професор, професор кафедри підприємництва, обліку та фінансів Херсонського державного аграрно-економічного університету

СІЛЬСЬКИЙ РОЗВИТОК В УМОВАХ СТАНОВЛЕННЯ “AGRICULTURE 5.0”

Сьогодення характеризується процесами становлення “Industry 5.0” та “Agriculture 5.0”, формування яких базується на впровадженні і використанні цифрових технологій [1; 2] та забезпеченні реалізації цілей сталого розвитку [3]. Виокремлення “Agriculture 5.0” обумовлено необхідністю врахування специфіки аграрного виробництва, його впливу на довкілля та розвиток сільських територій.

Суб’єкти агробізнесу представлені різними за розмірами, економічною ефективністю, інноваційною готовністю та можливостями підприємствами. В Україні у структурі суб’єктів агробізнесу за останні десять років переважали суб’єкти малого підприємництва (94,7 – 97%). Проте, незважаючи на їх значну чисельну перевагу та орієнтацію на забезпечення внутрішнього ринку, рівень їх розвитку був і залишається значно нижчим ніж агрохолдингів. При цьому левову частку державної підтримки отримують саме великі агропідприємства. Так, до війни 5–10% найбільших сільськогосподарських підприємств забирали 70–80% загальнонаціональних коштів для заходів підтримки сільського господарства [4]. Крім того, саме агрохолдинги отримують значні інвестиційні ресурси міжнародних партнерів України. Це породжує недобросовісну конкуренцію між агровиробниками. Враховуючі орієнтацію малих агровиробників на внутрішній ринок, сприяння їх бізнесу сільському розвитку, їх орієнтація на селозберігаючу модель ведення бізнесу першочерговим завданням держави є саме їх підтримка [5].

Ефективне функціонування будь-якого підприємства потребує формування інноваційного потенціалу, що в аграрній сфері має певні особливості, які пов'язані із умовами їх функціонування, із їх розміром та організаційно-правової форми.

На основі визначення особливостей інноваційного потенціалу аграрних підприємств, науковці пропонують шляхи, що забезпечують ефективні умови формування їх інноваційного потенціалу та можливості його реалізації. На нашу думку, слушною є пропозиція науковців стосовно

Розробка та впровадження системи підготовки (перепідготовки) працівників малого агробізнесу і формування механізму просування наукової і інноваційної продукції на вітчизняному ринку на основі створення «територіальних науково-освітніх інноваційних центрів, що будуть надавати дорадчі та консультативні послуги з підготовки та перепідготовки сімейних фермерів і фахівців для роботи в сімейних фермерських господарств, а водночас стануть «мозком» кластерних мереж аграрного сектору, до складу яких увійдуть сімейні фермерські господарства» [7] є перспективним напрямом підвищення інноваційного потенціалу малих агровиробників, а відповідно і сільського розвитку. Також доцільною є співпраця малих агровиробників з Дорадчими службами, що має не тільки позитивно впливати на їх розвиток, але й покращувати соціально-економічні умови життя на селі та, відповідно, спрямовуватися на сільський розвиток [8].

Для малих агропідприємств в умовах становлення “Agriculture 5.0” формування цифрових компетентностей натепер є вкрай важливим. Так, сьогодні більшість малих агропідприємств використовує прості цифрові технології (Bluetooth, GPS (система глобального позиціонування), тощо) [9]. Ці технології можуть бути легко організовані та використані без будь-яких значних інвестицій безпосередньо для виробничого процесу. Проте, це потребує наявності у працівників (менеджменту та власників) цих підприємств сформованих цифрових компетентностей.

Натепер більшість українських малих агропідприємств не мають вільних фінансових ресурсів для оплати послуг дорадника, що обумовлює необхідність цільової державної підтримки такої співпраці (до повномасштабного вторгнення позитивний досвід за цим напрямом мав місце). Так, у розвинених країнах світу процедура консультування малих агропідприємств здійснюється за фінансовою підтримки держави. Це обумовлено тим, що без забезпечення процесу передачі технологій і останніх наукових досягнень неможливо створити ефективно працюючу аграрну галузь.

Для малих агропідприємств характерним є необізнаність менеджменту та власників цих суб'єктів господарювання з напрямками інноваційного стратегічного розвитку та відсутність відповідного рівня цифрової зрілості. Вирішити цю проблему натепер можливо на підставі співпраці із регіональними дорадчими службами.

Використана література

1. Скрипник С., Шпатакова О. Штучний інтелект як рушій розвитку цифрової економіки. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2023. Вип. 9 (09). С. 10–13. <https://doi.org/10.32782/dees.9-2>
2. Karnaushenko A., Tanklevska N., Povod T., Kononenko L., & Savchenko V. Implementation of blockchain technology in agriculture: fashionable trends or requirements of the modern economy. *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*. 2023. Issue 9(3). P. 124–149. <https://doi.org/10.51599/are.2023.09.03.06>
3. Цілі сталого розвитку URL: <https://mon.gov.ua/ua/nauka/innovacijna-diyalnist-ta-transfer-tehnologij/analitichni-materiali/cili-stalogo-rozvitku> (дата звернення: 13.04.2024).

4. The press service of the NAS of Ukraine URL: <https://www.nas.gov.ua/EN/Messages/Pages/View.aspx?MessageID=9288> (дата звернення: 04.04.2024).

5. Sabii I. Choosing a Model of the Agrarian Structure of Ukraine as a Foundation for Comprehensive Sustainable Rural Development. *Ekonomika APK*. 2021. Issue 28(9). P. 82–90. <https://doi.org/10.32317/2221-1055.202109082>

6. Сільський розвиток. URL: <https://minagro.gov.ua/napryamki/rozvitok-silskih-teritorij> (дата звернення: 11.04.2024).

7. Осадчук І. В., Боліла С. Ю. Забезпечення конкурентоспроможності сімейного фермерства на основі зростання інноваційного потенціалу. *Економіка та суспільство*. 2017. Вип. 13. С. 645–650. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/13_ukr/109.pdf (дата звернення: 14.04.2024).

8. Савченко В., Кононенко Л. Оптимізація функціонування малих сільськогосподарських підприємств у контексті співпраці з регіональними дорадчими службами. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*. 2022. Вип. 14. С. 43–51. <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2022.14.6>

9. Marucci A., Colantoni A., Zambon I., Egidi G. Precision farming in hilly areas: The use of network RTK in GNSS technology. *Agriculture*. 2017. Issue 7. P. 60.